

ชื่อโครงการวิจัย	ความพร้อมของสถานศึกษาเครือข่ายในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
ผู้ดำเนินการวิจัย	นายศราวุธ อินทรเทศ
หน่วยงาน	สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีงบประมาณ	2553

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยงและสถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และ ศึกษาความพร้อมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาเครือข่าย ได้แก่ ความพร้อมของสถานศึกษาด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม ความพร้อมของสถานศึกษาด้านจำนวนการรับและการดูแลนักศึกษา ความพร้อมของสถานศึกษาด้านงานวิชาและความรับผิดชอบในการดูแลประจำชั้นที่นักศึกษาจะฝึกสอน ความพร้อมของสถานศึกษาด้านครูพี่เลี้ยง ความพร้อมของสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ คือ ผู้บริหาร และอาจารย์ที่ทำหน้าที่ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกสอนในสถานศึกษาเครือข่ายจำนวน 10 แห่ง โดยมีผู้บริหารจำนวน 29 คน ครูพี่เลี้ยง 24 คน รวมเป็น 53 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและแบบสอบถามสำหรับครูพี่เลี้ยง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าร้อยละ (percentage) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 75.86 อายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 58.63 มีตำแหน่งเป็นรองผู้อำนวยการ ร้อยละ 51.73 มีประสบการณ์ในตำแหน่งการบริหารน้อยกว่า 6 ปี ร้อยละ 31.03 และมีประสบการณ์ในการดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูร้อยละ 93.10 อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 70.83 อายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 45.83 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 58.34 อายุ

ราชการ 21-30 ปี ร้อยละ 41.66 ประสบการณ์ในการเป็นครูที่เลี้ยงน้อยกว่า 6 ปี ร้อยละ 62.50 และไม่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมการเป็นครูที่เลี้ยง ร้อยละ 66.67

สถานศึกษาเครือข่ายส่วนใหญ่มีความพร้อมด้านสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เครือข่ายร้อยละ 83.33 สามารถรับและดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำนวน 1-5 คนและสามารถประจำชั้นและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ 1-5 รายวิชา ส่วนใหญ่รายวิชาที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสามารถสอน คือ รายวิชาด้านพืช รายวิชาด้านสัตว์ รายวิชาด้านอุตสาหกรรม เกษตร และอื่น ๆ สำหรับรายวิชาด้านพืชส่วนใหญ่ที่สามารถให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ฝึกสอน ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ พืชไร่ การขยายพันธุ์พืช ไม้ผล การเพาะเห็ด หลักพืชกรรม ไม้ประดับ ไม้ดอก ดินและปุ๋ย พืชผักสวนครัว การจัดการสถานเพาะชำ และอื่น ๆ รายวิชาด้านสัตว์ส่วนใหญ่ที่สามารถให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ฝึกสอน ได้แก่ การผลิตโคเนื้อ การผลิต สัตว์ปีก หลักการเลี้ยงสัตว์ การเลี้ยงสัตว์น้ำ การผลิตโคนม การผลิตสุกร โภชนศาสตร์ และอื่น ๆ รายวิชาด้านอุตสาหกรรมเกษตรส่วนใหญ่ที่สามารถให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ฝึกสอน ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตรเบื้องต้น การแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร การถนอมอาหาร ผลิตภัณฑ์พืช ผลิตภัณฑ์สัตว์ แป้ง และอื่น ๆ

สถานศึกษาเครือข่ายมีความพร้อมด้านครูที่เลี้ยงอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ย 4.52 มีความพร้อมด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.10

Research title	Readiness of Network Schools in Professional Teaching Experience of Students in Bachelor of Science in Industrial Education, Program in Agricultural Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Researcher	Sarawut Intorrathed, Ph.D.
Department	Agricultural Education, Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Year	2010

Abstract

The objectives of this research were : 1) to study general information of administrators, mentor teachers, and schools that accept student teachers in Bachelor of Industrial Education, program of Agricultural Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, and 2) to study readiness of network schools such as area and environment, number of student teachers, number of subjects and number of classes, mentor teacher, learning-teaching management. Populations were 29 administrators and 24 mentor teachers in 10 network schools. Research tools were questionnaires for administrators and mentor teachers. Frequency, maximum, minimum, mean, and percentage were employed in statistical analysis.

Findings revealed that most of administrators were male (75.86%), more than 50 years old (58.63%), associate principal (51.75%), less than 6 years in administrator position (31.03%), and delegated in taking care of student teachers (93.10%). Most of mentor teachers were female (70.83%), more than 50 years old (45.83%), in Bachelor degree (58.34%), 21-30 years in working (41.66%), less than 6 years in being mentor teacher (62.50%), and not trained in being mentor teacher (66.67%).

Most of network schools were ready in area and environment (83.33%). They were able to accept and take care of 1-5 student teachers that occupy classes and 1-5 subjects for teaching practice. Most of subjects that student teachers were able to teach: plant, animal, agro-industry and so on. Most of plant subjects were vegetable, flowering and ornamental plant, agronomy, propagation, fruit,

mushroom, plantation, ornamental plant, flowering plant, soil and fertilizer, garden vegetable, nursery, and so on. Most of animal subjects were cattle, poultry, animal feed, aqua culture, dairy, swine production, nutrition, and so on. Most of agro-industry subjects were principles of agro-industry, food processing, preservation, plant product, animal product, starch, and so son. Network schools were most ready in mentor teacher (mean=4.52), more ready in learning-teaching management both process of learning-teaching management and factor affection learning-teaching (mean=4.10)

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้สำเร็จล่วงด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจากบุคคลหลายฝ่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชดากร พลภักดี ซึ่งได้ให้ความกรุณาแนะนำและช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหารและอาจารย์ที่เลี้ยงในสถานศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชา ครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา ซึ่งได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการวิจัยอย่างดีและสมบูรณ์ ขอขอบคุณคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่สนับสนุนทุนวิจัยจากเงินรายได้ในการทำการวิจัย รวมทั้งบุคลากรในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกระดับที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยด้วยดีตลอดมา

คณะผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของบุคคลต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ศราวุธ อินทรเทศ

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์.....	4
นิยามศัพท์.....	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความหมายและความสำคัญของวิชาชีพครู.....	5
มาตรฐานวิชาชีพครู.....	7
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูเกษตร.....	15
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2551).....	18
การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
ประชากรในการวิจัย.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32

	การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูล.....	32
บทที่ 4	ผลการวิจัย.....	32
	ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและอาจารย์พี่เลี้ยง.....	32
	ตอนที่ 2 ความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาเครือข่าย.....	36
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	49
	สรุปผลการวิจัย.....	49
	อภิปรายผลการวิจัย.....	53
	ข้อเสนอแนะ.....	54
	บรรณานุกรม.....	56
	ภาคผนวก.....	58
	แบบสอบถามเพื่อการวิจัยสำหรับผู้บริหาร.....	59
	แบบสอบถามเพื่อการวิจัยสำหรับอาจารย์พี่เลี้ยง.....	71

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา.....	33
2	ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของครูพี่เลี้ยง.....	34
3	แสดงความพร้อมด้านสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเครือข่าย.....	36
4	แสดงความพร้อมด้านจำนวนการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน รายวิชาและรายวิชาที่นักศึกษาสามารถฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ สถานศึกษาเครือข่าย.....	37
5	แสดงความพร้อมด้านครูพี่เลี้ยงของสถานศึกษาเครือข่ายตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยง.....	40
6	แสดงความพร้อมด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาเครือข่ายตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพี่เลี้ยง.....	41
6.1	ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน.....	41
6.2	ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน.....	44